

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3208
Tarih : 25.09.2019

Şevin COŞKUN
Muş Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 25.07.2019
Sayı: -120.10-E.00000509992

E.00000509992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin imzaladığı Ottawa Sözleşmesinin yükümlüklerini yerine getirmesi, sınır bölgeleri ve kırsal bölgelerde bulunan söz konusu mayınların temizlenmesi amacıyla yürütülecek çalışmaların ve atılacak adımların belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Şevin ÇOŞKUN

Muş Milletvekili

GEREKÇE

2008 yılında İsviçre'de kurulan ve bu alanda dünyadaki gelişmeleri takip eden Landmine and Cluster Munition Monitor (Mayın ve Misket Bombası Monitörü) adlı kuruluşun yayınladığı 2018 raporuna göre; Türkiye'nin dünyada en fazla anti-personel mayınının bulunduğu on ülkeden biridir. Raporda Türkiye'de 164 kilometrekarelik alanda 3 bin 61 mayınlı bölge bulunmaktadır. Mayınsız Türkiye Girişimi verilerine göre, Türkiye'de 839 bin anti personel kara mayını ve 164 bin 797 adet anti tank mayını olmak üzere toplam 1 milyon 383 adet mayın bulunmaktadır. Kara Mayınları İzleme Örgütü'nün (MONİTOR) 2018 raporuna göre; Türkiye'de son 35 yılda mayın ya da topraktaki patlayıcı malzemenin infilak etmesi sonucunda bin 409 kişi yaşamını yitirmiş, 5 bin 432 kişi de yaralanmıştır. Kara Mayınları İzleme Örgütü'nün (MONİTOR) raporuna göre, 2017 yılında mayın ya da topraktaki patlayıcı malzemenin infilak etmesi sonucunda 23'ü çocuk 42 kişi yaşamını yitirmiştir.

'Anti-Personel Mayınların Kullanımının, Depolanmasının, Üretiminin ve Devredilmesinin Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Mayınların' yasaklanması için 1 Mart 1999 tarihinde yürürlüğe giren Ottawa Sözleşmesi'ne Birleşmiş Milletler (BM) üyesi 164 ülke taraf olmuştur. Ottawa Sözleşmesi ile birlikte toprağa gömülü anti-personel mayınların temizlenmesi mücadelesine etkili bir şekilde katılım, mayın kurbanlarının, ekonomik ve sosyal

ihtiyaçlarının giderilmesi gibi konularda çözümler üretilmesi hedeflenmiştir. 2003 Türkiye'nin imzaladığı Ottawa Sözleşmesi 1 Mart 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ottawa Sözleşmesi 5/1 Maddesinde; Taraf devletlerden her biri, yetkisi ya da denetimi altında olan mayınlı alanlardaki bütün anti-personel mayınları bu sözleşmenin söz konusu Taraf Devlet için yürürlüğe girmesinden sonra on yıldan daha geç olmamak şartıyla mümkün olan en kısa zamanda imha etmek ya da imha edilmesini sağlamakla yükümlüdür.

Türkiye, 1 Mart 2008 yılına kadar stoklarındaki mayınları imha etme ve 2014 yılına kadar toprağa döşeli mayınları temizleme, kurbanlara yardım konusunda da gerekli adımları atma yükümlülüğü üstlenmiştir. Fakat Türkiye, Ottawa Sözleşmesi'nin yükümlülüklerini yerine getiremediği için 8 yıl ek süre talep ederek mayınların temizlenmesini 2022 yılına ertelemiştir.

Mayınsız Türkiye Girişimi verilerine göre; Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Gaziantep, Hakkâri, Kars, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak Van ve Tunceli illeri başta olmak üzere Türkiye'de 3 bin 174 alanda mayın bulunmaktadır. Mayınların olduğu alanlarda, mayın patlaması ya da arazide bulunan askeri mühimmatların patlaması sonucunda başta çocuklar olmak üzere, çok sayıda kişi yaşamını yitirmekte ve ağır yaralanmaktadır. 15 Temmuz 2019 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesine bağlı Bilgeç Köyü Çakıkaya Mezrası'nda mayın olduğu ifade edilen cismin infilak etmesi sonucu, 4 yaşındaki Nupelda ve 8 yaşındaki Ayaz Güloğlu kardeşlerin yaşamını yitirmesine neden olmuştur.

Türkiye'nin imzaladığı Ottawa Sözleşmesinin yükümlüklerini yerine getirmesi, sınır bölgeleri ve kırsal bölgelerde bulunan söz konusu mayınların temizlenmesi amacıyla yürütülecek çalışmaların ve atılacak adımların belirlenmesi için Meclis araştırmasına açılmasını talep ediyoruz.

E.00000509992

1	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flalm
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	Böğür
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	Diray
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. Rüştü
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Felknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	Salih
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	M. Farisoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	Semra
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	Hişyar
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İmam
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
20			

E.00000509992

1	MENSUR IŞIK	MUŞ	
2	GÜLISTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
3			
4	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SIİRT	
5	SIDIK TAŞ	SIİRT	
6	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
7	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
8	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
9	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
10	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
11	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
12	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
13	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
14	MUAZZEZ ORHAN	VAN	
15	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
16	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
17	SAİT DEDE	HAKKARİ	
18	HABİP EKSİK	İĞDIR	
19			
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	